

K § 1, odst. 4, zák. ze 16. července 1892, č. 202 ř. z. Nejvyšší správní soud trvá na právním názoru vysloveném již opětovně zejména v nálezech ze dne 19. února 1920, č. 397 (Boh. sb. č. 335), ze dne 1. března 1923, č. 3463/23 (Boh. sb. č. 2030) a ze dne 12. června 1924, č. 21709/23 (Boh. sb. č. 3720), že novela k zákonu o nemocenském pojištění ze dne 15. května 1919 č. 268 Sb. z. a n. nezbavila platnosti ustanovení §u 1, odst. 4, zákona ze dne 16. července 1892 č. 202 ř. z., dle něhož zapsané pomocné pokladny pro případ nemoci směly pojišťovat nemocenské jen 28 K týdně. Nebyli proto členové její, pokud by podle svého pracovního výděлку měli dle zákona o nemocenském pojištění z r. 1919 nárok na nemocenské 28 K týdně převyšující, zproštění povinnosti pojistné u okresní nemocenské pokladny, poněvadž u zapsané pokladny pomocné na nemocenské v řečené výši podle zákona pojištění býti nesměli a nebyli tudíž u ní pro případ nemoci pojištění způsobem a měrou v zákoně o nemocenském pojištění z r. 1919 nařízenou (§ 13, odst. 1, bod 1. tohoto zákona). Ježto jest mimo spor, že zaměstnanci, o které tu jde, měli podle svého pracovního výděлку nárok na nemocenskou podporu 28 K týdně převyšující, nemohl Nejvyšší správní soud shledati, že by naříkané rozhodnutí odporovalo zákonu, když s hlediska shora cit. nálezů vyslovilo, že pojištění jmenovaných zaměstnanců u zapsané pomocné pokladny nenabrazuje nucené pojištění u okresní nemocenské pokladny a v důsledku toho přiznalo této pokladně nárok na pojistné příspěvky do 31. prosince 1920, t. j. do dne, do kterého shora uvedené omezení §u 1, zákona č. 202 z r. 1892 trvalo. Stížnost dovolávajíc se zdejšího nálezu ze dne 28. ledna 1924 č. 1469/24 hledí tím zřejmě dovésti, že skutečné pojištění třeba u nepřislušné pokladny jež podle §u 11. jest povolána, aby pojištění v §u 1. nemocenského zákona nařízené prováděla, vylučuje povinné pojištění u okresní nemocenské pokladny. Citovaný nález jednal o nemocenském pojištění u nepřislušné pokladny, jež věcně byla oprávněna prováděti pojištění svých členů způsobem a měrou v nemocenském zákoně nařízenou. Nemocenská pokladna soukromých úředníků a zřizenců v Praze nebyla však, jak shora vyloženo, v kritické době oprávněna pojistiti zaměstnance, o které tu jde, v rozsahu jak nemocenský zákon předpisuje; nevyhovovalo proto pojištění u ní věcným požadavkům zákona.

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 17. dubna 1926, č. 8293/26.)

Nařízení býv. uhers. ministerstva orby ze dne 27. června 1912, č. 4000, bylo zrušeno vládním nařízením ze dne 23. září 1919, č. 516 Sb. z. a n. Zákonný článek XIX. z r. 1907 byl, pokud jde o okruh pojištěnců, podstatně změněn vládním nařízením ze dne 23. září 1919, č. 516 Sb. z. a n., jež uvedlo na Slovensku v platnost mimo jiné i §§ 1 až 4 nemocenského zákona ve znění novely ze dne 15. května 1919, č. 268 Sb. z. a n. Paragrafy tyto, stanovící odchylně od zák. čl. XIX.-1907 označení osob pro případ nemoci povinně pojištěných (§ 1) výjimky z této zásadní pojistné povinnosti (§§ 2 a 3) a pojem zaměstnavatele (§ 4), vymezily tím v každém směru nově okruh pojištěnců. Tím, že tyto předpisy vtěleny do zákona o nemocenském pojištění dělníků, dosud na Slovensku platného — zák. čl. XIX.-1907 — s výslovným dodatkem, že veškerá ustanovení zákonů a nařízení, platných dosud na Slovensku pokud jsou v rozporu s ustanoveními odst. 1. § 1 tohoto vládního nařízení, pozbývají platnosti, byly zrušeny všechny dosud na Slovensku platné normy určující okruh pojištěnců způsobem odchylným. Tento osud stihl tedy také § 13, zák. č. VIII. z r. 1912 a na základě něho vydané nařízení uh. ministerstva orby ze dne 27. června 1912, č. 4000, jež vyjímalo z povinného pojištění nemocenského dle § 1, zák. čl. XIX.-1907 zaměstnance vodních družstev, poněvadž tuto

exempci nelze srovnati s výjimkami z pojistné povinnosti, jak je připouštějí cit. §§ 2. a 3. zákona č. 268 z r. 1919.

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 20. dubna 1926, č. 8469/26.)

K §u 19 a 20 n. z. Na výkon dozorčího práva nemá strana nároku. Stěžovatelé — bývalí zástupcové zaměstnavatelů v dozorčím výboru okresní nemocenské pokladny v R. — domáhali se podáním ze dne 4. března 1925 u okresní správy politické rozpuštění představenstva a dozorčího výboru této pokladny vypsáním nových voleb nebo ustanovením vládního komisaře, a když požadavek ten okresní správa politická zamítla a zemská správa politická stížnost na tento výměr jako nepřístupnou odmítla, odvolali se stěžovatelé k ministerstvu sociální péče, dovozující — proti názoru posléze jmenovaného rozhodnutí, že proti odmítnutí výkonu práva dozorčího není opravných prostředků — že jako členové okresní nemocenské pokladny v R. jsou oprávněni žádati, aby byl odstraněn nezákonný stav ve správě pokladny, jenž povstal tím, že výbor byl doplněn kooptací, ač ministerské nařízení ze dne 7. září 1914, č. 239 ř. z., omezené na dobu války, jejím skončením platnosti pozbylo. Naříkané rozhodnutí vyslovilo, že není důvodu, proč by na v odpor vzatém rozhodnutí zemské správy politické mělo být něco měněno. Stížnost, vytykající tomuto rozhodnutí nezákonnost a vady řízení, shledal Nejvyšší správní soud bezdůvodnou, uváživ toto: Stěžovatelé domáhali se v řízení správním — jak již shora podotknuto — aby představenstvo a dozorčí výbor okresní nemocenské pokladny v R. byly rozpuštěny, aby byly vypsány nové volby nebo aby byl dosazen vládní komisař, domáhali se tudíž úředního zásahu do vnitřních správních záležitostí pokladny. Nemocenský zákon ze dne 30. března 1888 č. 33 ř. z. a jeho doplňky nevyhradily úřadům politickým nějakou rozhodovací moc ve sporech, které vzniknou mezi orgány pokladny a jejími členy co do výkonů funkcí orgánů pokladny a záležitostí vnitřní správy, upravených §§ 16 a násl. n. z. Nařízení ze dne 7. září 1914, č. 239 ř. z., jehož se stížnost dovolává, má pouze ustanovení materiálně právní, týkající se složení a úřadování orgánů pokladen po dobu mimořádných poměrů válečných, neobsahuje však rovněž žádné kompetenční normy, která by snad výjimkou ze všeobecné zásady úřadům přikazovala instanční rozhodování ve sporech vztahujících se k provádění onoho nařízení, týkajících se jen interních poměrů pokladen. Se zřetelem k tomuto stavu zákonodárství může ingerence úřadu na takové vnitřní organizační záležitosti pokladny zakládati se jen na státní moci dohlédací dle předpisů §§ 19 a 20 zákona nemocenského. Je tedy každé zakročení, které se takové ingerence úřadu dovolává, zakročením o výkon dozorčího práva. Na výkon dozorčího práva nemá však strana nároku, jak Nejvyšší správní soud již dříve v četných nálezech dovodil. Odepřel-li tedy úřad vyhovětí shora zmíněnému žádání stěžovatelů o rozpuštění výboru pokladny, vypsání nových voleb neb dosazení vládního komisaře, ať již tak učinil z důvodů jakýchkoli, odepřel svým výrokem v podstatě jen použití práva dozorčího, na jehož výkon, jak shora vysloveno, straně právo vůbec nepřísluší.

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 15. listopadu 1925, č. 23434/26.)

Péče o válečné poškozence.

(Sděluje Dr. J. Tučný.)

K § 4, odst. 1. zákona č. 142/1920 ve znění zákona č. 39/1922 Sb. z a n. Kdy zaniká nárok na invalidní důchod válečného poškozence, jemuž byla udělena tra-